

Onko onnettomuuksien ja tapaturmien torjuntatyö tehokasta – missä on onnistuttu ja missä pitäisi parantaa

Veikko T. Valkonen

Tiedotuspäällikkö

Liikennevakuutuskeskus

- Taustalla Kotitapaturmien ehkäisykampanja, tapaturmapäivä, vesiturvallisuus, palontorjunta, Kerava
- nyt liikenneturvallisuus

Historia

- Sitä tehdään, mitä rahoitetaan
- Tutkimus, lainsäädäntö, järjestäytynyt torjunta ja valvonta kattavat liikenne- ja työtapaturmat
 - Osa rahoituksesta vakuutusjärjestelmästä
 - Varsin mittavat torjuntakoneistot
 - Infra ja muu teollisuus tekee osuutensa
 - Runsaasti kansainvälistä toimintaa

Liikenneonnettomuuksien torjunta on hyvin monien tekojen summa

- Lainsäädäntö – nopeudet, varusteet, luvat...
- Autoteollisuus – törmäysturvallisuus...
- Väylien laatu ja turvallisuus – keskikaiteet ...
- Älylaitteet
- Valvonta
- Asennekasvatus, tiedotus, kampanjat ym.

Liikenneturvallisuus

- Kuolinluvut laskusuunnassa, asetettu tavoite kalkkiviivoilla: max 250 kuollutta 2010, alle 100 v. 2025 (2009 – 281 h!)
- Henkilövahingot lisääntyvät hiipien – panostettava nykyistä vahvemmin
- Suurin haaste: nuoret ja nuoret rattijuopot

Työtapaturmat

- Haasteena
 - uudet kulttuurit ja kansallisuudet työmailla
 - vastuun hämärtyminen – alihankkijan alihankkijat...
 - Työmatkaturvallisuus
 - Orastava kiinnostus koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyyn – poissaolojen vuoksi

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat

- Yhteinen huoli on tiedostettu
- Ohjelmia kirjoitettu
- Hyvää aineistoa tuotettu
- Strategiataason päätöksiä tehty
 - Helsingissä ministeriöt löytäneet toisensa
 - Tilastotyötä aloitettu
 - THL:n pieni toimintayksikkö perustettu
 - Pienin askelin siis edistytty

 - MUTTA VALTAKUNNASSA KAIKKI EI OLE HYVIN

Kaikkiko hyvin?

- **Todelliset taloudelliset satsaukset puuttuvat!**
- **Kunnat eivät ole tosissaan mukana!**
- **Tapaturmien kuolinluvut pysyvät ennallaan!**

Valtakunnan taso

- Työ pitää organisoida selkeästi/tehokkaasti
- Tarvitaan operatiivista toimintaa
- Tarvitaan runsaasti päätoimisia käsiä
- Tarvitaan vahvaa asennekampanjointia
- Tarvitaan rahaa - pysyvästi
 - ei tonneja, vaan miljoonia
- Taloudellisesti järkevämpää kuin teettää kaikki joka kunnassa

Asennekampanja

- Asenteiden muuttaminen edellyttää määrätietoista ja pitkäjänteistä kampanjointia – tietoa ja tunnetta, sanoman pelkistämistä
- Turvallisuusajattelun brändäys ja sisäistäminen läpi linjan
- Kilpailu huomiosta käydään muun mainonnan ja markkinoinnin kanssa – samat keinot kehiin
- Toistoja, toistoja, yllättäviä esiintuloja ...
- Käytännössä ainoa tapa päästä kansalaisen kotiin ja ihmisen sisään.

Kuntatyö

- Ovatko kj, pelastusjohtaja ja poliisipäällikkö oikeat neuvottelijat?
 - – jokaisella erilaiset alueelliset vastuurajat yms.
 - Kuinka monta kuntaa tehnyt läksynsä? Epäilen...
- Asia saatava kuntien strategioihin – valtuustosopimukseen
- Osoitettava, mitä merkitsee rahassa
- Jos kunnan työntekijä kuolee työtapaturmassa, toimitaan hyvin ja tehokkaasti
- Jos kuntalainen kotitapaturmassa, se ei kunnassa kiinnosta ketään

Kuntatyö

- Kuntatyön tueksi on tehty kasapäin ilmaista aineistoa
 - Koulutuspaketteja
 - Esitteitä
 - Julisteita
 - Tsekkauslistoja
 - Videoita
 - Turvallinen kunta –kilpailu – oli ja meni
 - TIETOA ON, MUTTEI ASENNETTA, kun mikään tilasto ei hälytä

Aina monien asioiden summa

- Turvallisuuden tulokset syntyvät aina monien asioiden ja toimien yhteisvaikutuksena
- Tutkimus, tilastot
- Tuotekehittely ja –valvonta
- Lainsäädäntö, direktiivit
- Tiedotus, koulutus
- Kaavoitus, kuntasuunnittelu
- Kunnossapito
- Koulu-, nuoriso-, liikunta-, sosiaali- ja terveys, pelastus-, ympäristö- ym. toimet

Tavoitteeksi nollavisio läpi linjan

- Yksilötasolla
- Perhetasolla
- Taloyhtiötasolla
- Työpaikkatasolla
- Tienpätkätasolla
- Seurajoukkueetasolla
- Koululuokkatasolla
- Vanhainkotitasolla
- Kuntatasolla

